

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro zájmové vzdělávání

Základní škola Horní Cerekev

součástí:

ŠKOLNÍ DRUŽINA

ZÁKLADNÍ ŠKOLA HORNÍ CEREKEV, OKRES PELHŘIMOV
TYRŠOVA 209, HORNÍ CEREKEV

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání ŠD při ZŠ Horní
Cerekev plně nahrazuje ŠVP ŠD ze dne 1.9.2007 se všemi dodatky.

Identifikační údaje

Adresa školy: Tyršova 209, 394 03 Horní Cerekev

Ředitel školy: Mgr. Jaromír Herna

Zástupce ředitele: Mgr. Miroslava Kolářová

Kontakty: telefon kancelář: +420 565 383 596
telefon ŠD: + 420 720 460 180
e-mail: reditel@hornicerekev.cz

IČO: 75000296

IZO: 114500037

REDIZO: 600061353

Zřizovatel školy: Město Horní Cerekev
nám. T.G.Masaryka, 394 03 Horní Cerekev
IČO: 248185
telefon: 565 396 495
www.hornicerekev.cz

Platnost dokumentu od: 1.9.2023

.....

Ředitel školy

Obsah

1	Obecná charakteristika ŠD	1
1.1	Provoz ŠD a organizace činnosti	1
1.2	Spolupráce školní družiny se školou, rodiči a jinými subjekty	1
2	Cíle školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání	2
2.1	Prioritní cíle	2
2.2	Klíčové kompetence	2
3	Formy vzdělávání	4
4	Podmínky školní družiny	4
4.1	Materiální podmínky	4
4.2	Personální podmínky	4
4.3	Ekonomické podmínky	5
4.4	Podmínky přijímání, průběhu a ukončení zájmového vzdělávání uchazečů	5
4.5	Podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	5
4.6	Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví	5
4.6.1	Podmínky pro hygienické a bezpečné působení školní družiny	6
4.6.2	Psychosociální podmínky	6
5	Evaluace zájmového vzdělávání	6
5.1	Úrovně vnitřních evaluačních procesů	6
5.2	Hodnotící kritéria evaluace	6
6	Charakteristika školního vzdělávacího programu	7
6.1	Délka a časový plán vzdělávání	7
6.2	Obsah vzdělávání	7
6.3	Tematický obsah zájmového vzdělávání	7

1 Obecná charakteristika ŠD

Zájmové vzdělávání ve školní družině nabízí dětem podnětné a obsahově zajímavé činnosti. Obohacuje jejich denní program o výchovné, vzdělávací, zájmové, rekreační a odpočinkové aktivity, umožňuje zábavnou formou přípravu na vyučování. Školní družina vytváří pro všechny děti vhodné příležitosti k seberealizaci, poskytuje možnosti k jejich emocionálnímu a sociálnímu rozvoji. Školní družina je součástí základní školy. Má své vlastní prostory, které se nachází v nově zrekonstruované přístavbě školy. Součástí ŠD je i kabinet a sklad na materiál a pomůcky.

1.1 Provoz ŠD a organizace činnosti

Školní družina je v provozu od pondělí do pátku.

Ranní provoz – 6:30 – 7:15

Odpolední provoz – 11:10 – 16:00

Během prázdnin může být provoz ŠD přerušen z důvodu malého počtu přihlášených dětí. Na tyto dny rodiče přihlašují děti zvláštní přihláškou. O provozu ŠD během prázdnin rozhoduje ředitel školy.

6:30 – 7:15	ranní družina, odchod žáků do tříd
11:10 - 11:30 12:05 - 12:30 - dle ukončení vyučování	hygiena, oběd,
11:30 – 12:00	odpočinková činnost
12:00/12:30/ - 13:00	zájmová činnost
13:00 – 14:00	rekreační činnost, pobyt venku
14:00 – 15:00	hygiena, svačina, relaxační činnosti
15:00 – 16:00	příprava na vyučování/didaktické hry/, spontánní činnosti

1.2 Spolupráce školní družiny se školou, rodiči a jinými subjekty

Zapojujeme se do akcí, projektů pořádaných školou, spolupracujeme s třídními učiteli, organizujeme sběr léčivých bylin pro všechny žáky školy. Rodiče se snažíme včas a dostatečně informovat o činnosti ŠD – webové stránky, zajišťujeme provoz ŠD o prázdninách podle jejich potřeb, pořádáme společné akce pro rodiče a děti. S rodiči se snažíme být partnery při výchově dětí – informujeme je o chování jejich dětí v ŠD. Spolupracujeme s mateřskou školou – návštěvy předškoláků v ŠD, výroba dárků k zápisu. Pro místní zájmové organizace uskutečňujeme nábor nových členů.

2 Cíle školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání je sestaven pro žáky 1. stupně základní školy. Naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem.

2.1 Prioritní cíle

- Vychovávat žáka k smysluplnému využívání volného času, probouzet u něj kladný přístup ke vzdělání, naučit jej rozlišovat čas práce, odpočinku a relaxace, podněcovat k tvořivému myšlení.
- Rozvíjet praktické dovednosti v zájmových činnostech, naučit vztahu k vytvořené věci, vztahu k práci.
- Naučit žáka správným zásadám chování k vrstevníkům, pedagogům a ostatním dospělým, vést k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a hodnotám.
- Vychovávat žáka ke zdravému životnímu stylu, ochraně vlastního fyzického, duševního a sociálního zdraví.
- Rozvíjet u žáků vnímavost a citlivé vztahy k lidem, přírodě a prostředí.
- Příprava žáků na to, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osoby, uplatňovali svá práva a své povinnosti.

2.2 Klíčové kompetence

Pojem kompetence je chápán jako souhrn znalostí, schopností a praktických dovedností, které jedinec umí využívat v praxi. Prostřednictvím volnočasových aktivit posilujeme a rozvíjíme tyto kompetence:

1. Kompetence k učení

- žák
- dokončí započatou práci
 - umí zhodnotit své výkony
 - klade si otázky, hledá odpovědi a všímá si souvislostí
 - získává informace z různých zdrojů
 - uplatňuje zkušenosti v praktických situacích
 - umí si naplánovat své činnosti

2. Kompetence k řešení problémů

- žák
- všímá si dění a problémů kolem sebe
 - hledá různé způsoby řešení problémů
 - rozlišuje správná a chybná řešení
 - dovede se přizpůsobit změnám

3. Kompetence komunikativní

- žák
- ovládá řeč i mimoslovní komunikaci
 - vyjadřuje se vhodně formulovanými větami
 - umí vyjádřit vlastní pocity k okolnímu prostředí
 - umí naslouchat svému okolí, respektuje názory druhých
 - dokáže vyjádřit svůj názor

4. Kompetence sociální

- žák
- se podílí na vytváření příjemné atmosféry ve skupině,
 - přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
 - za své činnosti nese zodpovědnost
 - rozpozná vhodné i nevhodné chování
 - projevuje citlivost a ohleduplnost
 - respektuje dohodnutá pravidla
 - dokáže se prosadit i podřídít
 - je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi

5. Kompetence občanské

- žák
- uvědomuje si svá práva a práva druhých
 - vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu
 - dbá na osobní zdraví a bezpečí
 - chápe základní principy společenských norem a respektuje je
 - váží si tradice a kulturního dědictví
 - vnímá krásy přírody a zapojuje se do ochrany životního prostředí

6. Kompetence k trávení volného času

- žák
- umí účelně trávit volný čas, umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic
 - aktivním trávením volného času kompenzuje jednostrannou zátěž ze školního vyučování
 - rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech
 - dbá na bezpečnost a ochranu zdraví při realizaci zájmové činnosti
 - umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času

7. Kompetence digitální

- žák
- využívá základní standartní funkce počítače
 - při hře využívá logické myšlení

- používá techniku jako prostředek k získávání informací i k procvičování získaných učebních dovedností

3 Formy vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve školní družině se uskutečňuje těmito formami:

- Činnost pravidelná** – touto formou je v odděleních realizována každodenní činnost. Vychází přitom z týdenní skladby činností tak, aby odpovídala vhodnému dennímu režimu dětí.
- Činnost příležitostná** – tyto formy činnosti konané nad rámec jednoho oddělení, zahrnují celodružinové akce – projekty, besídky, soutěže, sportovní akce.
- Spontánní činnosti** – tato forma činnosti školní družiny je důležitou psychohygienickou součástí denního režimu dětí. Patří sem každodenní individuální odpočinkové a rekreační činnosti po obědě, při pobytu venku, v ranní a koncové ŠD.
- Příprava na vyučování** – tato forma činnosti upevňuje a rozšiřuje poznatky žáků, které získají ve školním vyučování. V naší školní družině využíváme didaktické hry, informační a komunikační technologie, knihy, časopisy.
- Hra** – je základním principem práce ve školní družině. Pomáhá upevňovat vztahy ve skupině. Zážitky ve hře zahrnují sebereflexi, reflexi sociálních vztahů apod.

4 Podmínky školní družiny

4.1 Materiální podmínky

Herny jsou vybaveny sestavami dětského nábytku, stolky a židlemi, které odpovídají věku družinových dětí. Dále jsou vybaveny stavebnicemi, stolními hrami, sportovními potřebami, časopisy, knhami a dalšími pomůckami pro zájmové, odpočinkové a rekreační činnosti. Výzdoba heren je mobilní a na její tvorbu se podílejí účastníci zájmového vzdělávání. V každém oddělení se nachází interaktivní televize s připojením na internet. Všechna oddělení využívají elektronickou evidenci docházky účastníků zájmového vzdělávání. Vychovatelé sledují materiální podmínky a v rámci možností doplňují zejména potřeby pro výtvarné, kreativní a sportovní aktivity.

K pohybovým aktivitám mohou děti využívat školní tělocvičnu, gymnastický sál, školní víceúčelové hřiště s umělým povrchem a dětské hřiště s průlezkami, které se nachází v areálu školy.

Stravování dětí probíhá ve školní jídelně, která je rovněž součástí školy.

4.2 Personální podmínky

Ve školní družině pracují plně kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci, mají právní vědomí, znají bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky zájmového vzdělávání. Své odborné znalosti a dovednosti si doplňují v akreditovaných kurzech, samostudiem a vzájemnou výměnou zkušeností.

4.3 Ekonomické podmínky

Školní družina je pro účastníky za úplatu. Tato úplata je hrazena v průběhu školního roku podle splátkového kalendáře a je vybírána hotově vychovateli ŠD. Výši úplaty na částečnou úhradu neinvestičních nákladů stanovuje ředitel školy podle platných právních norem. Výši úplaty, možnost snížení a způsob platby zahrnuje „Vnitřní řád školní družiny“, se kterým jsou zákonní zástupci žáka prokazatelně seznámeni při jeho přijetí do ŠD.

4.4 Podmínky přijímání, průběhu a ukončení zájmového vzdělávání uchazečů

Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání přednostně žákům prvního stupně základní školy. Do školní družiny jsou žáci přihlášení na základě řádně vyplněného zápisového lístku zákonným zástupcem. O přijetí žáka do školní družiny rozhoduje ředitel školy. Při zápisu do školní družiny jsou zákonní zástupci seznámeni s „Vnitřním řádem školní družiny“, jehož součástí jsou informace o způsobu vyzvedávání žáka a o úplatě za školní družinu. Platnost přihlášky je na jeden rok.

Předčasné ukončení docházky do školní družiny je možné:

1. na základě písemné žádosti zákonných zástupců žáka
2. při opakovaném neplacení poplatku za ŠD
3. pokud žák opakovaně porušuje řád školní družiny

4.5 Podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

K usnadnění integrace do běžného oddělení školní družiny bude žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními věnována zvláštní pozornost dle doporučení školského poradenského zařízení. Prostředí, formy a obsah činností bude přizpůsoben tak, aby byl umožněn osobnostní a sociální rozvoj žáka. Žák se speciálními vzdělávacími potřebami potřebuje poskytnutí podpůrných opatření k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními. Podpůrná opatření se dělí do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení /ŠPZ/. Jako opatření prvního stupně je žákům poskytována pedagogická intervence, kdy žák potřebuje podporu ve školní práci a minimalizovat tak riziko školní neúspěšnosti a dalších negativních jevů. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Úpravy ve vzdělávání žáků s SVP spočívají v oblasti personální, technické, materiální a organizační, úprav pedagogických cílů a používaných prostředků. Pro každého žáka jsou konkrétně definovány v jejich IVP.

4.6 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Školní družina je součástí základní školy, proto obecné podmínky BOZP jsou uvedeny v řádu školy. Specifické podmínky školní družiny řeší „Vnitřní řád školní družiny“. Vychovatelé se pravidelně účastní školení BOZP. Na počátku školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnosti a správném chování ve všech prostorách, které družina využívá pro svoji činnost včetně venkovních prostor – školní hřiště, dětské hřiště. Žáci jsou rovněž poučeni o pravidlech bezpečnosti a chování při mimoškolních akcích. Každé oddělení využívá pro svoji činnost

svoji hernu s odpovídající velikostí nábytku, část podlahy je kryta kobercem pro hry a relaxaci. Každá herna je vybavena odpovídajícím zářivkovým osvětlením.

4.6.1 Podmínky pro hygienické a bezpečné působení školní družiny

- vhodná struktura režimu žáků ŠD
- přizpůsobení věkovým a individuálním potřebám
- dostatek relaxace a aktivního pohybu daných režimem skladby a skladbou zaměstnání
- vytváření zdravého prostředí užívaných prostorů ŠD podle platných norem
- podpora vhodného stravovacího a pitného režimu /sirup do vlastních lahví/
- dodržování provozních řádů i v dalších využívaných prostorách školy
- ochrana žáků před úrazy, program prevence
- dostupnost prostředků první pomoci, kontakt na lékaře, praktické dovednosti všech vychovatelů při poskytování první pomoci

4.6.2 Psychosociální podmínky

- zajištění klidného prostředí a příznivého sociálního klimatu /otevřenost a partnerství v komunikaci/,
- úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému
- respektování potřeby jedince a jeho osobních problémů, individuálních a věkových specifik
- vycházení ze zájmu žáků a vedení k praktické zkušenosti
- vytváření podmínek pro spoluúčast žáků na životě školy a školní družiny
- ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- včasné informování žáků a rodičů o činnosti školní družiny a jejím vnitřním životě

5 Evaluace zájmového vzdělávání

Hlavním cílem evaluace je objektivní zhodnocení kvality a efektivity zájmového vzdělávání. Na základě vyhodnocení pak zlepšit kvalitu pedagogické práce.

5.1 Úrovně vnitřních evaluačních procesů

- individuální – každý z vychovatelů si průběžně hodnotí svoji práci
- týmová – evaluaci provádí vychovatelé společně, vzájemně hodnotí svoji činnost, stanovují postup pro další období, provádějí úpravy ŠVP
- vedení školy – výchovnou práci v družině hodnotí vedení školy formou pozorování, hospitace, kontroly a na základě výroční zprávy, kterou předkládá vedoucí vychovatelka 1x ročně.

5.2 Hodnotící kritéria evaluace

- podmínky činnosti – vhodnost uspořádání a vybavení prostředí, stav materiálních podmínek
- organizace činnosti – využívání zásad pedagogiky volného času, zohledňování specifik jednotlivých žáků, zajištění bezpečnosti

- činnost vychovatele – jednání se žáky, způsob komunikace, navozování tvůrčí atmosféry, pestrost volených činností, zvládání tzv. režimových momentů /přechody, převlékání, sebeobslužné činnosti žáků/
- personální stav školní družiny a úroveň dalšího vzdělávání vychovatelů
- prezentace školní družiny na veřejnosti
- dodržování BOZP

6 Charakteristika školního vzdělávacího programu

6.1 Délka a časový plán vzdělávání

ŠVP obsahuje program činnosti ŠD na dobu jednoho vzdělávacího cyklu tzn. 1.-5. ročník. Podle ŠVP ŠD je každoročně sestavován roční tematický plán, vychovatelé vybírají z nabízených aktivit odpovídající činnosti pro žáky svých oddělení. V rámci jednotlivých tematických celků využijí další krátkodobější plánování

- průběžné každodenní působení vychovatelů, které se vztahuje k danému tématu
- příležitostné akce, které přesahují rámec daného oddělení a mohou být přístupné i veřejnosti

6.2 Obsah vzdělávání

ŠVP školní družiny vychází z tematické oblasti Rámcového vzdělávacího programu ČLOVĚK A JEHO SVĚT. Navazuje tím na vzdělávací program 1. stupně základního vzdělávání, ale je naplněn specifickými aktivitami pro školní družinu. Tematická oblast Člověk a jeho svět je rozdělena do pěti tematických okruhů:

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody
5. Člověk a jeho zdraví

Školní družinu navštěvují žáci různého věku, proto nejsou jednotlivé činnosti určeny pro žáky konkrétních ročníků.

6.3 Tematický obsah zájmového vzdělávání

1. MÍSTO, KDE ŽIJEME

Náš domov

Tematický okruh	Náměty na činnosti	Číslo rozvíjené kompetence
U nás doma	Vyprávíme si o životě naší rodiny.	3, 4, 5
	Kreslíme a malujeme společný čas s rodiči – kresba, malba koláž.	4, 6
Náš dům	Domy, byty a jejich zařízení - rozhovory, kresby, koláže.	2, 3, 4, 5
	Stavíme náš dům - stavebnice.	2, 3,
	Zařizujeme si náš pokoj - výtvarné činnosti, vyprávění.	2, 3, 4, 6

Škola

Škola – stánek vzdělání	Seznamujeme se s prostorami školy – kabinety, učebny.	1, 2, 5
	Zjišťujeme, kdo v naší škole pracuje – pedagogičtí i nepedagogičtí zaměstnanci školy.	1, 3, 5
	Zdobíme školní družinu, vymýšlíme logo ŠD nebo oddělení.	1, 3, 6
	Vyrábíme piktogramy pro oddělení ŠD a další prostory školy.	2, 5, 6
Cesta do školy	Povídáme si o cestě do školy a domů.	1, 2, 4
	Všímáme si dopravních značek v našem okolí.	1, 2, 6
	Učíme se dopravní značky – výroba, kreslení, soutěže.	1,2,3, 5
	Orientujeme se v mapě – internetová fotomapa / najdeš váš dům, školu, cestu do školy/.	2, 4, 7
	Čím jezdíme a čím můžeme jezdit – výtvarně zpracováváme dopravní prostředky.	1, 3
	Hledáme dopravní spojení pomocí internetu.	1, 2, 3, 7
	Jsme správnými cyklisty? - upevňování znalostí dopravních pravidel.	1, 2, 4, 6, 7

Naše obec, naše město

Obec, město, kde žijeme	Hledáme zajímavosti naší obce / budovy, stromy, sochy, nápisy.	1, 2, 5, 6
	Kreslíme, malujeme místa, kde se nám líbí, kam rádi chodíme.	1, 3, 6
	Vytváříme kolektivní výtvarné dílo – naše město.	1, 2, 5
	Hrajeme si na průvodce – popisujeme, kudy se návštěvníci dostanou na různá místa našeho města.	1, 2, 3, 4, 5
	Seznamujeme se s posláním institucí – pošta, knihovna, MěÚ, spořitelna.	1, 3, 5
Jak žijeme	Jaké profese a zájmové organizace máme v našem městě – zemědělci, prodavači, lékaři, hasiči ...	1, 2, 6
	Čím bychom chtěli být.	1, 3
	Služby v našem městě – kadeřnictví, restaurace.	2, 4
	Ochránci pořádku – rozhovory, výtvarná činnost na téma trestného chování /krádeže, alkohol ./.	1, 4, 6
Knihovna – vědění a dobrodružství	Návštěva knihovny.	3, 5, 6
	Nejoblíbenější kniha – povídáme si o ilustracích, autorech, výstavka.	3, 5,
	Hrdinové z našich knížek – výtvarné činnosti.	1, 2, 6
	Vyrábíme obaly na knihy.	2, 6

Za humny

Cestou necestou	Seznamujeme se s mapovými značkami, učíme se je poznávat.	1, 2, 3, 7
	Učíme se určovat světové strany.	1, 2
	Seznamujeme se s nejbližším okolím – plánky, pohlednice.	1, 3, 5, 7
Jsem Čech	"Navštěvujeme" místa, na kterých někteří z nás byli – vyprávění, výtvarná činnost.	1, 3, 6
	Luštíme křížovky, rébusy, osmisměrky ...hrajeme poznávací hry /hrady, zámky, města /.	1, 5
	Cestovní abeceda jména měst, hradů, řek, států ..., kreslíme vlajky států..	1, 2

Tradice našeho města, obce

Jak bylo dříve	Návštěva místního muzea, kreslíme, co jsme viděli.	1, 3, 5, 6
	Hledáme pověsti z našeho regionu.	1, 3, 7
	Kreslíme znak a vlajku města, povídáme si o heraldických motivech.	1, 5, 6
	Připomínáme si tradice - masopust, čarodějnice, poutí - výtvarné činnosti, rozhovory, soutěže /nejhezčí čarodějnice, maska /.	1, 2, 3, 4, 5, 6
	Vyrábíme tradiční ozdobné předměty, pečeme tradiční pečivo.	3, 4, 5, 6

2. LIDÉ KOLEM NÁS

Rodina

Vizitka naší rodiny	Představujeme povolání rodičů – pantomima, kreslení.	3, 4
	Povídáme si o našich prarodičích – připravujeme jim přáníčka k jmeninám, narozeninám.	3, 4, 6
	Kde žijí naši prarodiče, co dělají, jaké měli, nebo mají povolání – povídáme si, předvádíme povolání.	3, 4, 5
	Učíme se nazývat příbuzné naší rodiny /sestřenice, bratřenci, švagr, strýc./.	3, 4, 6
	Zkoušíme sestavit rodokmen rodiny.	2, 3, 4
Den matek	Besedujeme o tom, jak naše maminka vypadá, co pro nás dělá, kreslíme naše maminky.	1, 3, 4
	Vyrábíme dárky a přáníčka pro radost maminkám.	3, 4, 6

Kamarádi

Každý chce být kamarád	Kreslíme portréty svých kamarádů a vrstevníků.	1, 3, 4
	Vytváříme skupinový portrét družiny z namalovaných obrázků.	3, 6
	Hrajeme hry, při nichž poznáváme kamarády po hmatu, po hlase.	1, 3, 5, 6
	Poznáváme rozdíly mezi slovy kamarád, spolužák ..	1, 3, 4
	Povídáme si, nebo píšeme o vlastnostech, které by měl mít kamarád, kterých si vážíme na lidech.	2, 4

	Na každém spolužákovi se snažíme najít něco pěkného, za co ho pochválíme / na každém něco oceníme, čím je zajímavý /.	1, 2, 3, 4, 5, 6
Tolerance a pořádek	Hledáme v okolí věci, které můžeme pochválit, ocenit.	2, 3, 4, 5
	Zhodnotíme naši ŠD, domluvíme se , čím ji můžeme vylepšit.	2, 6
	Věnujeme se sebeobslužné práci, přemýšlíme o vandalismu.	2, 5, 6
	Hledáme, kde a jak mohou žáci našeho věku pomáhat, besedujeme o tom, proč máme/nemáme kladný vztah ke spolužákům, k dospělým, společenským hodnotám ...	2, 4, 6
Nejsme všichni stejní	Uvědomujeme si, v čem a jak jsou někteří lidé znevýhodněni – psychicky, tělesně.	3, 5
	Zkoušíme se dorozumět odezíráním, gestikulací, abychom se vcítili do role neslyšícího.	4, 5
	Představujeme si pocity nevidomého člověka – se zavázanýma očima se necháme navigovat, hádáme, odkud přichází zvuk, poznáváme předměty hmatem,	3, 4, 5
	Zkoušíme malovat ústy.	4, 6
Všude žijí lidé	Seznamujeme se s životem lidí z různých světadílů – vyhledáváme zajímavosti na internetu, malujeme typické obyvatele světadílů.	3, 6, 7
	Sbíráme informace, články, obrázky z různých zemí, povídáme si o tom, v čem se národy liší.	1, 3, 7
	Povídáme si o národních jídlech, odkud se dováží exotické ovoce.	1, 2,
	Naučíme se hru dětí z jiného kontinentu.	1, 4, 5, 6
	Vyrábíme, malujeme předměty typické pro různé kultury – černošské bubínky, indiánská hrkadla, totemy, japonské kloboučky ...	2, 5, 6

Svátky a oslavy

Každý den má někdo svátek	Seznamujeme se se jmény v kalendáři a zapíšeme si, kdy mají naši spolužáci svátek, vytvoříme si "narozeninový" kalendář.	1, 4, 5
	Vyrábíme přání pro oslavence.	1, 4, 6
Náš karneval	Tvoříme masky a doplňky k nim.	2, 4
	Tvoříme pozvánky, plakáty na karneval.	2, 3, 4, 5, 6
	Pořádáme karneval.	6
	Malujeme nejhezčí masky, co se nám na karnevalu líbilo.	3, 4
Advent	Vnímáme atmosféru přicházejících Vánoc – vyrábíme adventní věnce, "sladké" adventní kalendáře.	2, 3, 6
	Vyrábíme Mikuláše, čerty, anděly	3, 4
Čas Vánoc	Vyprávíme si o vánočních zvycích, tradicích, jaké zvyky dodržujeme v naší rodině.	1, 3
	Posloucháme a zpíváme koledy.	1, 6
	Vyrábíme vánoční dekorace z různých materiálů.	1, 2, 6
	Pečeme perníčky a jiné vánoční cukroví, vyrábíme z vizovického těsta.	1, 6
	Vytváříme dekorace pro školní besídku.	2, 5, 6
	Zdobíme třídu vánočními dekoracemi, které jsme vyrobili.	6
	Vyrábíme přáníčka k Vánocům a jmenovky k dárkům.	4, 6
	Uspořádáme vánoční besídku v ŠD.	1, 2, 3, 4, 5, 6
Sv. Valentýn	Vyrábíme dárky pro ty, které máme rádi.	4, 6
Velikonoce	Povídáme si o zvycích spojených s jarem.	1, 3
	Vytváříme velikonoční dekorace z různých materiálů.	4, 6
	Zdobíme třídu, okna symboly Velikonoc.	5, 6
Den učitelů	Pátráme, kdo byl J. Á. Komenský – knihy, internet.	1, 2, 3, 7
	Vyrábíme drobné dárky a přáníčka pro pedagogy.	1, 6
Den dětí	Soutěžíme, závodíme, oslavujeme.	3, 4, 5, 6

Jak se správně chovat

Člověk mezi lidmi	Používáme „kouzelná“ slova / prosím, děkuji, omlouvám se/.	1, 2, 3
	Denně si uvědomujeme, že se máme chovat slušně.	1, 2, 3, 4, 5, 6
	"Jdeme na diskotéku" - účastníme se diskotéky pořádané žáky 9. třídy / Halloween, Valentýn./	1, 6
	Hodnotíme naše chování v jídelně.	3, 4
	Navštívíme divadlo, kino, připomeneme si správné chování.	4, 6
	Hodnotíme naše zážitky z kulturní akce.	3, 4, 5, 6
Mluvíme správně?	Cvičíme si jazyk – jazykolamy.	1, 3, 5
	Čteme z knih a časopisů se správnou artikulací.	1, 3, 6
Řekni to beze slov	Pantomimicky předvádíme sporty, povolání pocity.	2, 3, 5, 6
	Pantomimicky předvádíme děje ze známých pohádek apod.	2, 3, 5, 6
V restauraci a u stolu	Seznamujeme se s pravidly slušného chování ve veřejných prostorách.	1, 3, 5
	Zdobíme slavnostní stůl skládáme ubrousky, aranžujeme ovoce, sladkosti, soutěžíme v prostírání stolu.	1, 2, 3, 5, 6
V naší jídelně	Při stolování dodržujeme základní hygienické návyky.	2, 5
	Dodržujeme zásady správného stolování.	1, 3
Co jsme viděli a slyšeli ve sdělovacích prostředcích /mediální výchova/	Povídáme si o pořadech v televizi, rozhlasu, doporučujeme si vhodné pořady.	3, 6
	Porovnáváme realitu / naše zkušenosti / s některými filmovými příběhy.	2, 3, 5, 7
	Hrajeme vědomostní soutěže inspirované televizními soutěžemi.	1, 2, 6, 7
	Výtvarně zpracováváme pořad určený dětem.	2, 3, 6

3. LIDÉ A ČAS

Náš denní režim

Co stihneme během dne	Besedujeme o našem denním režimu, učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu.	1, 2, 3, 6
	Kreslíme, co nás baví, nebo naopak nebaví, co musíme dělat každý den.	1, 5, 6
	Povídáme si o čase, který lidé promarní, hledáme příklady špatného využití volného času.	1, 2, 6
	Všímáme si času, který strávíme režimovými momenty – odchod na oběd, převlékání ...	1, 2, 6
	Hrajeme hru na odhad času.	2, 4, 6
	Děláme si plány našeho odpočinku po příchodu ze školy, učíme se co to znamená aktivní odpočinek.	1, 6
	Seznamujeme se s křivkou výkonnosti člověka v průběhu dne, plánujeme, kdy se připravovat na vyučování.	1, 2
	Povídáme si, které předměty máme nejraději, proč, kdy je máme zařazeny v rozvrhu hodin.	1, 3
Co jsme prožili	Besedujeme, kreslíme na téma co jsme prožili o víkendu, co budeme dělat další víkend ...	2, 3, 4, 5, 6
	Tvoříme kalendář, kroniku akcí ŠD.	3, 6
Měření času	Ukazujeme si měřidla času – knihy, internet, povídáme si o historii měření času.	1, 3, 5, 7
	Kreslíme, malujeme, vyrábíme měřidla času /přesýpací, sluneční hodiny/.	1, 5
	Zjišťujeme rozdíly v různých časových pásmech.	1, 3
Přesnost je výsadou králů	Vážíme si volného svého i druhých, hledáme, čím zdržujeme sebe, rodiče, kamarády...	1, 2, 3, 4, 5, 6,
	Besedujeme o nebezpečí spěchu, který často přinese zbytečná zranění.	5, 6
	Uvědomujeme si význam dochvilnosti a přesnosti – učíme se hledat v jízdním řádu.	2, 4
Co jsme dělali /budeme dělat/ v našem volném čase	Vzpomínáme na prázdniny, děláme si výstavku pohlednic, fotografií z míst, které jsme navštívili.	1, 2, 6
	Tvoříme víkendový zápisník, zapisujeme si, co jsme prožili v sobotu a v neděli, zápisy doplňujeme kresbou, vstupenkami, prospekty...	1, 2, 6
	Připravujeme plán na prázdniny, sestavujeme kalendář aktivit, malujeme je, popisujeme. Po prázdninách porovnáváme naše plány s tím, co jsme skutečně dělali.	1, 2, 6

Jak se mění lidé

Když jsme byli malí	Prohlížíme si fotografie různě starých lidí, hledáme rozdíly typické pro jednotlivá věková období.	1, 3, 4
	Besedujeme o tom, co člověk v jednotlivých fázích života dělá, prožívá.	1, 2, 3
	Srovnáváme, co umíme my a co děti z mateřské školky.	3, 4, 5
	Vytváříme výstavku fotografií z našeho dětství, poznáváme kamarády, když byli malí.	3, 4
	Vyrábíme dárečky, přáníčka pro seniory.	1, 4, 6

Jak se mění věci, budovy, obec

Kronika ŠD	Prohlížíme si kroniku ŠD, zjišťujeme, kdo ji vedl.	2, 3, 5
	Pokračujeme ve vedení kroniky.	3, 6
Jak se učili naši rodiče, prarodiče	Prohlížíme si staré školní fotografie, které jsme našli v domácím albu, nebo v kronice.	1, 3, 5
	Prohlížíme si staré učebnice, učební pomůcky.	1, 2, 3
Jak se žilo dříve a jak nyní	Čteme a prohlížíme si knihy, které vyprávějí o životě dětí dříve.	1, 3, 5
	Povídáme si o tom, co děti dělaly dříve /domácí práce, hry/ a srovnáváme se současností.	4, 6
	Besedujeme o domácnosti dříve a dnes /vybavení, nábytek, doplňky, spotřebiče/.	1, 3
	Hledáme obrázky ze starších knih o domácnosti, výtvarně zpracováváme, vytvoříme výstavku.	3, 4, 5
	Pátráme po tom, jakou měli funkci někteří staří pomocníci v domácnosti.	1, 2, 3
	Kreslíme moderní spotřebiče a pomocníky budoucnosti.	4, 6
Čas v šatníku	Vytvoříme výstavku obrázků na téma "Co se dříve nosilo".	2, 3, 5
	Pokusíme se shromáždit staré oblečení, oděvní doplňky a uděláme si výstavku.	3, 6
	Pořádáme módní přehlídku – současné a dobové modely.	1, 3, 5
Naše město, obec dříve a dnes	Sledujeme rozdíly mezi novostavbami a starými domy.	1, 3, 5
	Kreslíme ulice, domy, dominanty našeho města, obce.	1, 5, 6
	Sháníme obrázky, fotografie z dřívější doby a srovnáváme s dnešní dobou.	1, 2, 3

Lidé a minulost	Čteme české pohádky, říkadla, básničky, hádanky. Vyprávíme si o životě v minulosti, ilustrujeme pohádky.	1, 2, 3, 4, 6
	Seznamujeme se s tradičními řemesly.	1, 3 6
	Zhotovíme některý z tradičních řemeslných výrobků – kraslice, voskové ozdoby.	1, 5, 6
	Učíme se a zpíváme lidové písně.	1, 2, 6
	Pátráme, jak se žilo na hradech a na zámcích – kreslíme, vystřihujeme, sestavujeme koláže.	1, 2, 3, 6

4. ROZMANITOSTI PŘÍRODY

Příroda okolo nás

Jak se mění strom	Při pobytu venku pozorujeme přírodu, používáme knížky, encyklopedie, internet, kde hledáme údaje o různých stromech.	1, 3, 5, 6, 7
	Kreslíme strom.	2, 6
	Pozorujeme změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	1, 6
	Učíme se poznávat stromy podle jejich listů.	1, 2, 6
	Vytváříme z listů koláže.	1, 2, 3
Přírodniny	Sbíráme přírodní materiál – plody a využíváme je k pracovním činnostem.	3, 5, 6
	Zkoušíme různé techniky pro výtvarné činnosti s využitím přírodního materiálu – obtisk listů, kůry, malování na kameny...	1, 2, 6
Život hmyzu	Učíme se poznávat hmyz.	1, 2
	Kreslíme brouky a jiný hmyz.	1, 6
	Učíme se chránit mraveniště, užitečný hmyz.	1, 2

Ptačí tajemství	Při pobytu venku pozorujeme život na stromech.	1, 2, 3
	Učíme se poznávat ptáky podle vzhledu.	1, 2, 4
	Kreslíme ptáky – využíváme naučnou literaturu, internet	1, 6, 7
	Vyrábíme krmítka pro drobné ptactvo.	1, 2, 4
	Seznamujeme se s životem ptáků – jací ptáci odlétají a kam, besedujeme nad mapou světa	1, 6
	Pozorujeme hnízdo čapí rodiny.	1, 3, 5, 7
Naše květiny	Pečujeme o květiny v ŠD – zalévání, přesazování, povídáme se o podmínkách, které potřebují k svému růstu.	1, 2, 3, 5, 6
	Vytváříme si hezké životní prostředí pomocí květin.	1, 2, 6
	Kreslíme naši oblíbenou květinu.	1, 6
	Pozorujeme klíčení semínek.	2, 6
	Vytvoříme výstavku obrázků květin z časopisů a jiných ilustrací, využijeme ji pro poznávací soutěže.	1, 6
Za dobrodružstvím	Hrajeme kvarteta, pexesa s námětem živočichů, rostlin.	1, 2, 6
	Soutěžíme v poznávání zvířat podle siluet.	1, 2, 3
	Skládáme rozstříhané obrázky zvířat, rostlin – soutěže.	2, 4, 6
	Luštíme křížovky, osmisměrky s tématem příroda.	1, 6
	Předvádíme zvířata – pantomimicky, hlasem.	2, 3, 4
	Přírodovědná soutěž – připravíme kvízovou soutěž pro žáky z různých tříd – různý stupeň obtížnosti	1, 6, 7
Naši kamarádi zvířátka	Vyprávíme si o právech každého živočicha na život – útulky.	2, 3, 5
	Zajímáme se o chráněné živočichy - tzv. Červená kniha.	1, 3, 5, 6
	Povídáme si o domácích zvířatech, jakou péči potřebují.	1, 6
	Kreslíme naše domácí mazlíčky, práce vystavíme.	2, 4, 6

Zvířata a jejich mláďata	Získáváme informace z knih, encyklopedií, internetu o životě zvířat v ZOO.	1, 3, 6, 7
	Zjišťujeme, která zvířata žijí volně v našem okolí.	1, 3, 4
	Skládáme origami – zvířata.	1, 2, 6
	Malujeme své oblíbené zvířátko.	1, 6
	Rozdělujeme obrázky zvířat / pexeso, ilustrace/ podle místa, kde žijí - domácí, exotická, vodní, suchozemská....	1, 6
	Učíme se znát názvy mláďat	1, 6

Roční období

Příroda a my	Povídáme si o všech ročních obdobích – sledujeme změny v přírodě, život zvířat...	1, 2
	Malujeme přírodu v různých ročních obdobích.	1, 6
	Poznáváme ovoce a zeleninu – podle hmatu, chuti, vůně.	1, 3
	Vyrábíme podzimní dekorace.	2, 6
	Pozorujeme přírodu, jak se připravuje na zimu.	1, 5
	Sbíráme přírodniny – kaštiny, trávy ..., ty pak využíváme při pracovních činnostech.	1, 6
	Pozorujeme zimní krajinu, malujeme.	1, 5
	Při pobytu venku pozorujeme jarní přírodu, jarní práce na polích, v zahradě.	1, 3
	Kreslíme a malujeme jarní květiny.	1, 6
	Kreslíme domácí zvířata a jejich mláďata.	1, 6
	Sbíráme léčivé byliny.	1, 5
	Vyrábíme koláže charakterizující jednotlivé měsíce /roční období/.	1, 2, 3

Počasí

Pranostika na každý den	Vyhledáváme pranostiky, uvažujeme o jejich smyslu.	1, 2, 3
	Porovnáváme pranostiky s aktuálním vývojem počasí.	2, 3, 5
	Tvoříme meteorologický kalendář přírody, zaznamenáváme počasí pomocí symbolů, porovnáváme aktuální počasí s předpovědí	1, 3, 4, 6, 7

Voda

Vodní hrátky	Besedujeme o vodě, jejích skupenstvích, významu pro život – encyklopedie, obrázky.	1, 2
	Provádíme jednoduché pokusy – odpařování vody, srážení par, mrznutí vody...	1, 2

Chráníme si své životní prostředí

Den Země	Pomáháme při úklidu svého bydliště, okolí školy a družiny.	5, 6
	Učíme se třídit odpad do kontejnerů.	1, 5, 6
	Vytvoříme plakát ke Dni Země.	2, 4, 6
	Besedujeme o tom, co do přírody nepatří, jak člověk škodí, nebo prospívá přírodě.	1, 2, 4, 5
	Své znalosti ověříme v soutěžním kvízu.	1, 2, 5
Chraňme přírodu	Navrhujeme jak chránit naše životní prostředí	1, 3, 5
	Kreslíme květiny, živočichy hledáme o nich údaje v atlasech, encyklopediích.	2, 5
	Tvoříme mapu chráněných a ohrožených živočichů a rostlin – využijeme kreslené obrázky	1, 2, 5
Obrázky z cest	Shromažďujeme pohlednice, obrázky z různých zemí světa, vyhledáváme místa na mapě.	1, 2, 7
	K daným obrázkům přiřazujeme zvířata a rostliny, které v takové krajině žijí.	1, 6

Udělej si sám	Tvoříme výrobky z přírodních materiálů.	4, 6
	Lisujeme rostliny, tvoříme herbáře.	1, 6
	Poznáváme léčivé rostliny – tvoříme herbář léčivek.	1, 6

5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Poznáváme své tělo

Já – my	Seznamujeme se se zajímavostmi lidského těla – informace čerpáme z encyklopedií, časopisů, internetu.	1, 2, 3
	Obkresluje postavu na balící papír a dokresluje vnitřní orgány.	3, 4, 5
	Soutěžíme v kvízu na téma – Jak znám své tělo.	1, 2, 3
	Zjišťujeme kolik měříme, míry zapisujeme a sledujeme, jak rosteme.	1, 2, 3

Pečujeme o své zdraví

Co nám prospívá – co nám škodí	Vyprávíme si o zdravém životním stylu – správná výživa, jak správně relaxovat.	1, 3, 5, 6
	Papírové panáčky a panenky "oblékáme" podle ročních období.	1, 6
	Kontrolujeme běžnou denní hygienu /čistotu rukou, kapesníky .../, čistotu oděvu a jeho vhodnost.	3, 5, 6
	Ujasňujeme si hygienické zásady při kašli, kýchání, použití WC, stolování atd., upozorňujeme se vzájemně na prohřešky proti těmto zásadám.	1, 2, 3
Náš zdravý jídelníček	Sestavujeme zásady zdravé výživy.	1, 2
	Kreslíme ovoce a zeleninu.	1, 3, 6
	V časopisech hledáme obrázky zdravých a méně zdravých potravin, obrázky vystřihujeme případně tvoříme koláže.	1, 2, 3, 4, 5, 6
	Soutěžíme ve smyslovém poznávání – čich chuť, hmat. Poznáváme ovoce, zeleninu, koření atd.	1, 3
Poznáváme houby	Poznáváme houby, které rostou v blízkém lese – pracujeme s obrázky, atlasem hub.	1, 3
	Výtvarně zpracováváme téma houby.	6
	Povídáme si jak houby zpracováváme v kuchyni, do jakých jídel se dávají ...	1, 3
Chci být zdravý	Vyprávíme si dětských nemocích a jejich léčení, zajímáme se o zdravotní prevenci.	1, 6
	Učíme se ošetřovat drobná zranění.	1, 2
	Vyprávíme si o tom, jak předcházet úrazům, co se nám může stát při koupání, při jízdě na kole ..	1, 3
	Vyprávíme si své zkušenosti z pobytu v nemocnici nebo u lékaře.	1, 4

Příroda léčí	Vyhledáváme léčivky v atlase rostlin, popřípadě je kreslíme a zjišťujeme jaké mají účinky.	1, 5
	Sbíráme a sušíme léčivky, tvoříme z nich herbář..	1, 6
	Z nasbíraných bylinek si vaříme čaj.	1, 6
Pečujeme o svůj vzhled	Procvičujeme své tělo při sportovních činnostech.	1, 3, 6
	Při péči o náš zevnějšek nás zajímá, jaké jednoduché kosmetické přípravky doma používáme.	1, 2, 3
	Povídáme si o péči o náš chrup.	1, 2, 3
Co nás může ohrozit	Ptáme se, co nám může uškodit / neznámá zvířata, lidé apod./	1, 3, 5
	Při pobytu venku – výlet, vycházka, si uvědomujeme možná nebezpečí a zjišťujeme, jak jim předcházet.	1, 2, 6
	Vyprávíme si, co se nám nebezpečného přihodilo, jak jsme situaci zvládli.	3, 5
	Učíme se telefonovat – oznámíme úraz, přivoláme pomoc, naučíme se důležitá telefonní čísla.	1, 4
	Odhalujeme další nebezpečí, která nás mohou ohrozit, injekční jehly na pískovišti, neznámé nápoje, bonbony apod.	1, 2, 3
	Kreslíme návrhy plakátů proti kouření a užívání dalších návykových látek.	5, 6
Zachránci	Kontrolujeme podle seznamu, co má obsahovat lékárnička.	1, 2, 6
	Učíme se používat lékárničku.	1, 2, 4, 5
	Učíme se zásadám první pomoci.	1, 2, 3, 5

Chodíme ven každý den

Každodenní pobyt venku	Denně chodíme do přírody, na školní hřiště.	5, 6
	Hrajeme hry.	6
	Soutěžíme při hrách s míčem – vybíjená, fotbal ...	6
	Po sportovních hrách relaxujeme při spontánních aktivitách /individuálně i ve skupinách/.	6
Zimní radovánky	Soutěžíme ve stavbě sněhuláka.	6
	Hrajeme hry na sněhu – kreslení do sněhu, vyšlapávané cestičky, obrázky, koulovaná...	6
	Bruslíme, sáňkujeme.	6